

Трабуна міжнародного українського слова на міжконтинентальній американській раді

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Tel.: HEnderson 4-0257 4-0807 YHC: HEnderson 4-1016

ПРЕЗИДЕНТ ГЛУЗУЄ З ПЕСИМІСТИЧНИХ ЕКОНОМІСТІВ

Спрінгфілд, Іл. — Президент Айзенгавер відкрив виборчу кампанію цього року своєю великою промовою на стейтових торгах в Спрінгфілді, в якій глузував з демократичних господарських "пророків", які ввесь час передбачали і передбачають господарську знижку, а то навіть і депресію. "Щось не в порядку з їхніми калькуляціями", казав президент, — а 20,000 юрба з захватом прийняла його слова, що означає, що вона ще й тепер "любить" Айка. Президент промовляв до кількох разів більшої юрби народу, як бувший демократичний кандидат на президента Адлей Стівенсон, який день раніше говорив до 6,000 юрби слухачів. Коли президент в'їздив на площу торгів, його вітали 100,000 людей, які залишили свої виставові лавальйони й кюски. В своїй промові президент назвав успіхи свого уряду: закінчення війни в Кореї, втримання доброту без війни; вільний світ з тепер сильніший, як був давніше: спокій в Єгипті, Ірані і Гватемалі, а зникли комуністи в Індонезії, спричинили вперте становище Франції; його уряд зменшив на десять мільйонів доларів державні видатки в порівнянні з тим, що планували демократи; його уряд дав країні фермерський закон, який вможливив здорову сільськогосподарську продукцію (цей пункт промови президента менше оплескували присутні); уряд зменшив всім верствам населення податки на сім і пів мільярдів доларів. Айзенгавер підтримував також кандидатуру республіканця Джозефа Т. Міка, який хоче здобути під час виборів сенаторське становище, яке тепер займає демократичний сенатор Пол Доглес, що постійно передбачав господарську знижку в ЗДА, критикуючи господарську програму уряду Айзенгавера. Республіканці вважають цю промову президента за великий успіх, а республіканський губернатор стейту Стреттон назвав Айзенгавера "найпопулярнішим президентом". Айзенгавер склав вінок на могилі бувшого президента Абрагама Лінкольна. Цього самого дня виступив президент промовою на Другій Генеральній Асамблеї Світової Ради Церков в Евенстоні, Іл., в якій закликав вірних всіх релігій, щоб "одночасно й гаряче молилися за світовий мир". Він казав, що всі релігійні провідники повинні закликати своїх вірних, які вірять в Бога, щоб гарячо одночасно молитвою вивалили свою віру в Бога. "Коли так станеться, казав Айзенгавер, то я вірю, що дивні речі можуть статися". Президент промовляв до 18 тисяч слухачів, які пізніше бачили церемонію, як його Нортвестерн університет надіслав почесним докторатом.

Приготовляють бюро для Айзенгавера в Денвері

Денвер, Колорадо. — До Денверу прибули літаки "Колумбіна" перші 9 урядовців з Вашингтону, щоб приготувати бюро для президента Айзенгавера, де він відбуде свої ферії. Лейтенант-полковник Роберт Л. Шульц, армійський помічник президента, що минулого тижня побував на Летувський Базі в Ловрі, щоб підготувати для нього "літний" Віллі Дім. В Ловрі буде головна квартира президента, де він працюватиме, а житиме він у своїй теці пай Дад. Президент також вїздитиме на роботу, і в ті дні почуватиме в домі денверського фінансиста Аксела Нідсена. — До Денверу прибули вже й агенти Тайної Служби, які дбають про безпеку президента. Найгірше їм береться президента тоді, коли він грає в гольфа. Минулого року вони муслили носити автоматичну зброю в гольфових мішках, коли президент грав у гольфа.

Гісс не дістане пенсії

Вашингтон. — Палата Репрезентів прийняла закон, згідно з яким державні урядовці, що були засуджені за якийсь злочин, не мають права діставати державну пенсію. Цей закон відіслано на підпис до Білого Дому. Він відноситься до Адлдера Гісса, який був засуджений за кривоприсягу і тепер відбуває кару п'ятирічної тюрми. Згідно з дотеперішнім законом, він, досягнувши 62 років, мав би право на пенсію. Новий закон позбавляє державної пенсії також тих урядовців, які, просилаючись на П'яту Поправку до Конституції, відмовляються зізнаватися на слідчих комісіях Конгресу. Згідно з новим законом департамент справедливості зможе випродувати з нього, а не трюх років, як це було досі, притягати до відповідальності тих урядовців, які поповнили злочини. За дотеперішнім законом, якщо після поповнення злочину минуло три роки, урядовець був забезпечений від кар, бо його справа була "задавлена".

В АМЕРИЦІ

- 18 серпня уперше в історії ЗДА був присутній на зборах президентського кабінету негр — асистент секретаря праці Джеймс Ернест Вілкінс, який заступав секретаря праці Дж. Мічела.
- Комуністи на Бронксі (частині Нью-Йорку), під флагом Парті народних прав хочуть зібрати 5 тисяч підписів, щоб поставити свого кандидата до Конгресу. Хто не знає справи і підписи по листу, той намагається на те, що його можуть вважати за члена комуністичної партії.
- Шінаговецький промисловець починає будувати місто з 10-ма тисячами домів у віддалі 15 миль від Мамі на Флориді. Це місто зватиметься Коралова Сіті. Сьогодні на цій площі, де має стати місто, мукують корови, лаяють гадюки та алігатори. Фінансист продаватиме новобудовані доми за ціну коштів будови.
- Бюро Погоди передбачає, що в найближчому місяці, від 16 серпня до 15 вересня, в східній частині ЗДА температура буде вища від нормальної. У всіх східних стейтах має бути гарна погода, з меншими від нормальних а т м о с феричними опадами.
- Американський амбасадор у Гватемалі Джон Е. Порфір призначений амбасадором в Сінгаї. Порфір викликає свій здібності під час протикомуністичної революції, коли йому вдалося покласти Гватемальських протикомуністичних комунізм.
- Найстаріший державний муж у ЗДА Бернанд М. Варук відзначив 84-річчя з дня свого народження. Він був дорадником кількох американських президентів, виготовив план контролю атомової енергії, який ЗДА запропонували Об'єднані Нації і це й тепер часто забирає голос у важливих справах безпеки ЗДА, домагаючись не зменшувати оборонну силу цієї країни.
- Демократичний кандидат на сенатора ЗДА, конгресмен Чарльз Р. Гавелл, заявив у своїй промові на обіді, влаштованому демократичною партією в Спрінг Лейк, Н. Дж., що американський народ тепер бачить, що президент Айзенгавер не дотримується тих обіцянок, які зробив під час виборчої кампанії в 1952 році. "Кожний школяр бачить, що комунізм у світі сиріпчастіше", казав Гавелл, хоч Айзенгавер обіцяв до цього не допустити.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАПОЧАТКОВУЄ РЕСПУБЛІКАНСЬКУ ВИБОРЧУ КАМΠΑНІЮ

Президент Двайт Д. Айзенгавер своїм виступом на "Республіканському Дні" на стейтовому ярмарку в Спрінгфілді, Іл., започаткував формально кампанію, щоб у найближчих виборах до Конгресу здобути республіканцям найбільше голосів. На фото: губернатор стейту Лінколн, Вільям Г. Страттон, вітає президента з його приїздом.

КОНГРЕС ПРИЙНЯВ ПРОТИКОМУНІСТИЧНИЙ ЗАКОН

Вашингтон. — Обидві Палати Конгресу прийняли протикомуністичний закон про поставлення поза законом комуністичної партії в ЗДА. Сенат прийняв цей закон всіма голосами присутніх 79 сенаторів, а Палата Репрезентів — 352 голосами. Цей закон іде до підпису президента Айзенгавера. Згідно з цим, якщо з м'ягким протикомуністичним законом, існування комуністичної партії буде вважатися протизаконним, бо вона не матиме тих прав, якими користуються інші політичні організації. Але з цього закону виключено той пункт, який був у попередній версії редакції, і який передбачав грошову кару до 10,000 доларів і кару тюрми до десяти років для всіх членів комуністичної партії. Але це й тепер існує можливість, що президент може поставити "вето" проти цього закону, хоч республіканські провідники твердять, що Айзенгавер погодиться його підписати. Таким чином, офіційно не зможе існувати комуністична партія в ЗДА, хіба що їй вдасться підійти. Згідно з протикомуністичним законом, це будуть членів комуністичної партії, але за те членів комуністичної партії і ті, що їх підтримують, будуть позбавлені прав громадянства ЗДА, якщо їм судово доведеться, що вони змагаються до насильної зміни уряду ЗДА. Комуністи не зможуть займати урядових становищ, працювати в фабриках, які продукують товари для державної оборони, закривати важні контракти, та старатися про ті становища, які здобуваються на основі виборів.

Одні хвалять протикомуністичний закон, а інші ганяють

Нью-Йорк, Н. Й. — Прийнятий Конгресом протикомуністичний закон знайшов різну оцінку серед громадянства ЗДА. Велика більшість громадянства тисить, що нарешті Конгрес відважиться ухвалити закон, який каратиме тих, що намагаються завести диктатуру групи людей над усім населенням держави. Типову думку прихильників протикомуністичного закону висловив бруклінський командант Ветеранів Закордонних Воси Джордж Г. Гайшер, який сказав: "Вже навіща пора, щоб Конгрес урядово ствердив, яку небезпеку являє комуністична партія для держави. Ветерани Закордонних Воси — казав він — вже давно домагалися поставити поза законом комуністичну партію. Голова соціалістичної партії Америки Норман Томас заявив, що поставлення комуністичної партії поза законом — це чисто політичний виборчий маневр, який обидві партії хочуть виграти під час найближчих виборів. Протикомуністичний закон — сепаратизм — вийде на користь комуністам саме тоді, коли потрібна холодна кров в боротьбі проти комуністичної небезпеки. Томас закликає "чесних" американців, переконати президента Айзенгавера, щоб він своїм "ветом" спротивився цьому законопроекті. Він заявив, що цей закон мусить визнати неконституційним, і що закордонний він викличе неприхильні відгуки.

НІО проти експорту збіжжя із ЗДА

Вашингтон. — Представник Конгресу Індустріальних Робітників гостро виступив проти експорту збіжжя із ЗДА до Франції, заявляючи, що це підкопує горлячий в зв'язку в цій країні. Він сказав, що треба було закрити гуральню в Піксіді, Н. Й., залишити робітників без праці, бо ця країна продає збіжжя Франції, де з нього виробляють горілку і потім везуть її до ЗДА і продають по дешевшій, ніж американській цінах.

Газоліна подорожчала на один цент за галлон

Нью-Йорк, Н. Й. — Газоліна в роздрібному продажі подорожчала на один цент за галлон у 17 східних і південних стейтах. Це сталося тому, що гуртовники платять тепер більше за галлон газоліни від 0.7 до 0.9 цента. Піднесли ціну на газоліну

ЗДА ЖАДАЮТЬ ВІД КОМ. КИТАЮ ЗВІЛЬНИТИ 15 ЛЕТУНІВ

Вашингтон. — Департамент Оборони оскаржив офіційно Комуністичний Китай, що цей останній затримав 15 американських летунів проти їх волі, як "політичних полонених". Одноразово Департамент Оборони зажадав уряду, щоб комуністичні в'язні випустили 526 американських воїнів, які пропали в Кореї і про яких американці здогадуються, що вони потрапили в комуністичний полон. Про 15 летунів відомо цілком певно, що вони перебувають у Комуністичному Китаї, бо до цього призналися самі комуністи. З отих 15 летунів 12 належали до загону бомбардувальників В-29, що його збили комуністи буди то над "неутраліною" Манджурією (фактично над Північною Кореєю), а три інші летуни пілотували одно-особові літаки, що їх також збили комуністи. А м е р и к а н с ь к и й уряд оскаржує китайських комуністів, що вони притримують американських летунів всупереч міжнародному праву й договорів про перемір'я в Кореї, виключно як свого роду "закладників", щоб за випущення їх на волю могли виторгувати уступки у справі допущення Комуністичного Китаю до ОН. Головний делегат ЗДА до Об'єднаних Націй, Кебот Ладж, гостро нагадував ту комуністичну тактику.

Паніка в Південній Кореї

Сеул. — Вістка про відхід президента Айзенгавера відкликала 4 дивізії з корейського фронту прийшла для південних корейців цілком несподівано і викликала панічний настрій. Південно-корейський парламент одностайно прийняв резолюцію-заклик до 3'єднаних Держав — перервати рішення, допомогти південним корейцям заступити відкликувані американські бойові одиниці власними силами. Південні корейці продовжували акцію викликання комуністів з Кореї. За пів години після проголошення Вашингтонського рішення відкликали американські війська, 100,000 мешканців Сеулу заповнили вулиці південно-корейської столиці, демонструючи проти цієї американської постанови.

Генерала де Кастріса звільняють з полону

Париж. — Генерал Христос де Кастріс, який попав у комуністичний полон 7 травня ц. р., як командант північно-в'єтнамської фортеці Діенбієнфу, стоїть на списку перших 280 французьких полонених, що будуть звернені в ході загальної війни полоненими. Досі не було вістки про нього, але про нього, як про його, який втік, що він перебував в комуністичному таборі полонених біля комуністично-китайського кордону. В'єтмінці обіцяли повернути 4,910 полонених, з яких 4,590 європейці й африканці, а решта — в'єтнамці. У полон в одному тижні Діенбієнфу попало коло 7,000 душ. Проте в першій партії полонених, яка прибула до Ганой в четвер 19 ц. м. числом 800 душ, не було де Кастріса.

Демонстрація американської воєнної флотії біля Формози

Тайпей. — 4 вичильники з сьомою американською флотією дали "показ сили" біля острова Течен, висушеного найбільш на захід до китайського суходолу. Адмірал Стомп, який відвідав Формозу й об'явив протоку Формози з сьомою флотією, повторив заяву Президента, що ЗДА боронитимуть своєю морською силою Формозу перед комуністичним нападом. Китайські комуністи назвали "збройною провокацією" відвідини американських воєнних кораблів на водах острова Тачену, віддаленого від комуністичного суходолу тільки на 14 миль. Китайські комуністи повідомили в пейпінському радіо, що на тих водах з'явилися 6 американських кораблів під проводом великого кружляка.

Д-р Бонч — заступник генерального секретаря ОН

Нью-Йорк, Н. Й. — Відзначений мировою нагородою Нобеля, д-р Ралф Дж. Бонч має бути першим американцем, що займатиме найвище місце генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй. Генеральний секретар ОН Даг Гаммершід має повідомити про номінацію д-ра Бонча на ставинице заступника генерального секретаря, яке, що до рани, стоїть зараз після генерального секретаря. Для рівноваги російини Ілля С. Чернишов займатиме таке саме становище і, з такою самою платнею й титулом, але не матиме того впливу, що д-р Бонч. Тепер д-р Бонч займає пост головного директора департаменту ОН, який опікується протекторатами ОН. Давніше Бонч був посередником у спорі між Ізраїлем і арабськими державами, і це йому вдалося довести до перемир'я. На новому становищі цей зручний дипломат негританського походження зможе мати більший вплив на політику ОН.

17 американських літаків допомагають Пакистанові

Дакка. — 17 великих американських військових літаків перевозять "Операцію Милосердя", перевозячи допомогу Східному Пакистану, де двотижнева повнь закрила площу в 36,000 квадратних миль і витала з домі 15 мільйонів населення. Американська допомога охоплює ліки, лікарські прилади, споршквані харчі, білизну й одяг. Два "Глобестери" з стейту Мессачусетс привезли 40 осіб медичного персоналу й багато медичних матеріалів. Два інші вельетські літаки доставили з Таїнави, з Японії, спеціалістів від тропічних відуг, так само з ліками. Чотири такі ж літаки привезли харчі й одяг від Міжнародного Червоного Хреста з Женев.

Жахлива смерть артиста-малюра А. Яблонського

Український європейський часопис повідомляє про жахливу смерть в тасмичних обставинах артиста-малюра Анастолія Яблонського, що мала місце в половині м. липня в Парижі. Анастолі Яблонський, який в 1912 р. в Україні, стіпнен зв'язку з зменшенням газоліни на складах.

У БРЮССЕЛІ — НА ОВИДІ КОМПРОМІС

НА КОНФЕРЕНЦІЇ 6 МІНІСТРІВ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ПРО ПАКТ ОБОРОНОЇ СПІЛЬНОСТІ — БЕЛЬГІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ПЕРЕНІВ ПОСЕРЕДНИЦТВО. — МЕНДЕС-ФРАНС ВДІРИВ У ПРИМИРЛИВИЙ ТОН

Брюссель. — Зараз на першому пленарному засіданні міністрів закордонних справ шести західних держав, а саме Франції, Італії, Бельгії, Голландії, Західної Німеччини й Люксембургу, стався такі три найважливіші події: 1. всі 6 держав, поза Францією, одностайно заманифестували свою опозиційність до пропозицій французького прем'єром і міністром закордонних справ, Мендесом-Франсом, пропозицій на зміну тексту західного пакту Оборони Спільності; 2. сам Мендес-Франс прийняв несподівано лагідний і примирливий тон, заперечив, наче б він мав замір дискримінувати Західну Німеччину, акавав на безпеку, що в разі відкинення того пакту французьким парламентом його уряд подасться до димісії, а тоді прийде до влади у Франції лівий блок "народного фронту" з комуністами, що загрозить єдності Заходу, та заявився протиником "неутралізації" Німеччини, чим заперечив, наче б він хотів переговорювати з ССРСР про об'єднання Німеччини за ціну відкинення від пакту Оборони Спільності; 3. маючи на увазі ту примирливу позицію Мендеса-Франса і важку ситуацію, в якій особисто опинився німецький канцлер Аденауер, як речень тисного союзу Німеччини з Заходом і німецько-французької приязні, — бельгійський міністер закордонних справ Гері Спаак пропонує компромісову формулу, полагоди спору. Цей компромісовий проєкт Спаака передбачає розмежування "інтерпретаційних" точок протистояння Мендеса-Франса від "основних", які змінюють сутні постанови пакту й вимагають нової ратифікації з боку 4 держав, що вже той пакт ратифікували й п'ятої (Італії), яка перелала той пакт уже через всі свої парламентарні постанови. Спаак запропонував, щоб ця Брюссельська конференція прийняла відразу "інтерпретаційні" пропозиції, які списано б у протокол, що не вимагав би ратифікації парламентами, а про "основні" пункти велись би далі переговори д і п л о м а т и ч н и м шляхом. Такий компроміс не полагодив би остаточно справи і не вирішив би вже тепер долі пакту Оборони Спільності, але й омикну б небезпеку, що Брюссельська конференція закінчилась би невдачею і пакт Оборони Спільності був би відразу похоронений, а пропозиції наслідками головно для політичної ситуації в Західній Німеччині: заломання цілої закордонно-політичної системи канцлера Аденауера, упадок його уряду і зростаючі за безпосереднім порозумінням з Соведами. За гасетними коментарями не є виключений компроміс тому, що Мендес-Франс опинився в важкій ситуації. Він, виготовляючи свій новий проєкт на зміну пакту Оборони Спільності, мав на увазі тільки протиники того пакту, країно французьку правниці, яких хотів приєднати, думаючи, що прихильники пакту всеодно будуть голосувати за пактом. Тим часом напередодні приїзду Мендеса-Франса до Брюсселя два чільні французькі політики, колишній міністер закордонних справ Шуман заявив, що його народна "демократична" партія, яка була найбільшій підпорою пакту, відкине його в тій формі, що її запропонував Мендес-Франс, а майже те саме заявив Гю Моллс, лідер правих соціалістів, піддержуючих до сі пакт. Давні канцлер Аденауер заявив Мендесові-Франсові одверто, що в тій формі, як її пропонує Мендесові Франсу, пропозиція, Західна Німеччина того проєкту не прийме. Конференція в Брюсселі продовжується.

Захід виготовив проєкт відповіді Москві

Лондон. — На третій з черги нараді трьох представників ЗДА, Англії й Франції виготовлено проєкт відповіді на дві останні совєтські ноти в справі нової конференції про Німеччину. Відповідь західних альянтів не заперечує самої можливості такої конференції, але домагається, щоб Москва задала б з'ясувала такту її політику, яка давала б запоруку, що не повториться історія Берлінської невдалої конференції. Представник французької радник французької амбасаді в Лондоні де Круї-Шанель не ставив ніяких інших пропозицій щодо відповіді і, хоч початковий його проєкт був дещо лагідніший, дав себе перекопати, що не треба наражатися на даремну витрату часу на безплідні розмови, якщо ССРСР не змінить свого становища по суті. Виготовлений проєкт відповіді має бути затверджений всіма трьома урядами.

Ще сім англійських парламентаристів їдуть до комуністичного Китаю

Лондон. — Крім 8 парламентаристів із Парті Праці, що перебувають тепер у червоному Китаї, ще 7 інших членів англійського парламенту, тої самої партії відіуть 8 жовтня ц. р. на відвідини комуністичних держав. Вони підуть до чеської Праги, потім до Москви, а відтіля до Пейпінгу. Ця група охоплюватиме членів правого і лівого крила Парті Праці, а крім того приєднаються до неї деякі діячі англійського професійного руху.

В СВІТІ

- 3 Румунії, згідно з обіцяною, відіслано до Греції 922 греки, що їх забрали в роках 1946/49 під час партизанської війни, як "закладників". Грецький уряд твердить, що таких "закладників" комуністи вивезли тоді 4,600 душ.
- Університет Ієнни Атачоріа буде заснований в Туреччині контом і заходами американського університету в Небрасі. Турецький міністер освіти і 4 університетські професори виїхали до ЗДА підписати з університетом у Небрасі відповідну умову.
- Страх перед зморою в Москві продуктував американською амбасадором Чарльзом Волленом замовити собі в Англії задалегідь зимовий одяг. Він полетів літаком через Париж до Лондону на "зустріч з краєм", після чого повернеться назад в Москву.
- Чеський уряд, за наказом з Москви, також прийняв запропоновану президентом АЕ-згенгавером допомогу для поводини, а чеське радіо з Праги й усі чеські часописи проголосили надзвичайно важливу подію "спілкування американського народу".
- Гайфун в Японії спричинив не тільки величезну матеріальну втрату, але й приніс смерть 26 особам. Деліть корабель потонуло. Найбільше постраждало японський острів Кію-Сію, де завалялось 4,400 домів. У рятуючій акції брали участь відділи формованої нової японської армії.
- 237,000 європейців виїхали за останніх 30 місяців до Південної і Північної Америки заходами т. зв. Міждержавного Комітету для Європейської Міграції, заявив його директор Джібсон.

СВОБОДА

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожен зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення — редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ХТО ВИНЕН?

В останніх днях у Брукліні заарештовано чотирьох молодих хлопців, які спокійно признались, що від деякого часу ходили пізною порою по парках і нападали на жорстоко побидали або вбивали мирних людей, переважно старших і бездомних, але не щадили нікого, хто в пригожих обставинах попадав їм під руки. Робили вони це без найменшої причини і цілі. Вбивали для вбивства і побидали для побида. Усі вони походять з респектабельних родин і мали найкращу оцінку серед своїх сусідів. Усі мають відповідне виховання. Один, до того ж, залюбки грає на фортепіані, другий захоплюється середньовічною історією, а третій був постійним відвідувачем синагоги — його святині. Чому ж поповнювали вони ці злочини і хто, крім них, тут винен?

Поліція веде в цій справі слідство. Перевіряють обставини, в яких ці молоді злочинці жили, досліджують їхні минулі, питають думки психіатрів. Але рівночасно забрала голос суспільність: появились, крім вісток, редакційні коментарі, виголосились промови в радіо, говорять про це на вулицях, у поїздах, по льокалах. Цією справою докрай стривожено сумління навіть призначеної до великих злочинів великомисної публіки. Це ж бо не перші злочини. Напакі, вони є можна б сказати, тою останньою краплиною, що, здається, переповнило чашу.

Справа ця обходить нас усіх без винятку. Обходить вона і нас, американських українців, як інтегральну частину американського суспільства та інтегральну частину населення наших міст. То нічого, що злочинці не належать до нашої вуличної категорії, але, яка гарантія, що завтра в страшній газетній рубриці, де читаємо про злочини і злочинців, не появиться ім'я вашої дитини, — все одно, між переступами чи їх жертвами? Суспільство, зокрема мільйонів міських муралів, мусить дати відповідь на запит: хто винен, де є причини того процесу, що радше виглядає на кошмарний сон, як на дійсність?

Прокurator, оборонець і судді в згаданому конкретному випадку намагаються знайти і дати на це конкретну відповідь, яка своїм коренем, без сумніву, сягає до нас усіх, до всього нашого суспільства. Вона зачіпає такі питання, які забули за свої обов'язки перед Богом і родиною, які, засліплені блиском долара чи великими вигодами, не віддають дітям належної уваги. Вона зачіпає і тих, які самі дітей не мають і тому вважають, що є збільшені від усіх суспільних обов'язків у виховній діяльності. В таких обставинах кожний громадянин мусить сам дати відповідь свого сумління на запит, що він зробив і робить, щоб протидіяти тому загрозливому стану, яскравим, але далеко не одним прикладом якого є бруклінський злочин.

У цьому відношенні мимоволі приходить на думку справа дитячого журналу про "Свободу", яку обговорювало на останній конвенції у Вашингтоні. Всі делегати були однодушні, що такого виховного журналу для дитини потрібно. Багато з-поміж делегатів зголосились у тій справі до слова і виголосили прекрасні промови, які можна б записати золотими літерами. Виховання дитини і молодого покоління всі називали "нашим святым обов'язком" і одностайне рішення: треба такий журнал видавати. Тоді прийшла друга частина тієї самої справи — звідки взяти на це фонди? Статутна комісія запропонувала: кожний передплатник "Свободи" повинен доплатити 10 центів на місяць, але вже після перших голосів у дискусії про пропозицію знято з порядку наряд, бо зала закрилася: що, новий титар на членів? Це — десять центів на місяць... Як сором подумати! І сказали, "Свободі" кожного року в місяці жовтні простягти руку за добровільними пожертвами на те, щоб можна було виконати "наш святой обов'язок" — видавати журнал для дитини і молоді.

Приблизно за три тижні появиться із "Свободою" перше число "Веселки", нового журналу для нашої дитини, а за два тижні після того, "Свобода", згідно з дорученням конвенції, почне кампанію в справі збирання пожертв на фонд того журналу. Вислід цієї кампанії почасті допоможе відомості на поставлений в заголовку цієї статті запит: хто винен? Вже сьогодні наш загаль повинен мати це на увазі.

Україна — терен боїв психологічної війни

Останнє півріччя з великою переконливістю стверджує величезної історичної ваги факт, що московські комуністи несподівано для Заходу зробили Україну тереном запеклих боїв психологічної війни. Без перебільшення можна сказати, що, від часу апокаліптичних герців між двома диктаторськими режимами в 1941-43 роках, увага світової громадської думки не була так пильно прикована до території України і долі її народу, як тепер.

Безсторонній вимагає ствердити також великий факт, що Кремль, після довгих і дуже докладних розрахунків, зважився прийняти бій на місці нашого припілу не просто через виключну сконденсованість і ефективність ударів різних сил єдиного українського національно-визвольного фронту. До цього у великій мірі спричинилася та обставина, що основна маса цих ударів ішла від українців американського континенту, а також, що ці удари були співзвучні з виступами передових американських представників наукового, культурного і політичного світу, які стали цимирними прикладами української національно-визвольної справи. Ведена в цьому плані діяльність європейських установ і організацій ставала також шоразу ефективнішою і пробуджуючою.

В міру посилення активності українських протикомуністичних сил, що була перепропагандована виключно власними засобами, які склалися з добровільних жертв українців — емігрантів, зростає страх московських окупантів перед нестримним поширенням симпатій нашого повноволеного народу до своїх захисників — репрезентативів у ЗСД і Канаді та до американського способу життя. Комуністичне розуміння справ злочинно-попастя приватної ініціативи і широкі безкорисливості в діяльності одинач, суспільних груп, громадських чи політичних організацій. Адже їхні підірвані елементи і так звані "прогресивні рухи" у величезній кількості світу є не чим іншим, як найважливішими агентами кремлівських змовників, безвольними роботами — виконавцями московських наказів. Тому то й діяльність протикомуністичних сил, ідучи поспільно за цим своїм розумінням, вони зв'язують з вигаданими інспіраціями чи сугестіями урядових чинників демократичних країн.

В цьому сенсі дуже показово є остання з черги нападів Кремлю на проф. Кларенса Меннінга за його наукові розвідки про Україну, видані старанням і коштом Українського Народного Союзу. В статті Олександра Касименка, директора Інституту Історії Академії Наук Української ССР, що була надрукована в "Радянській Україні" з 29 липня ц. р., крім найгірших лайок, знаходимо звинувачення заслуженого вченого в тому, що він "точно виконує інструкції реакційних американських

верховодів", виконує замовлення своїх імперіалістичних хазій, охоплених шалом агресії" і т. д. і т. п. Безглуздість цих "закидів" для кожного є очевидною. Адже кожен член української спільності в ЗСД і Канаді працює, знає, що згадувані ці проф. Меннінг видані на трудові центи членів Українського Народного Союзу, з відомою і волі цих членів. Але кремлівські ворохобники і московські імперіалісти цього умисне не хотять знати, а якщо і знають, то цинічно брешуть, щоб вигаданою примарою "реакції" застрашити своїх підвалників.

Однак нас цікавить інший бік справи. Очевидним є паничний страх московських комуністичних імперіалістів. І цей страх примусив їх прийняти наші удари і зробити Україну тереном боїв психологічної війни. Варто відзначити, що посилену протикомуністичну діяльність розвивають національно-визвольні сили майже всіх народів, поневолених Москвою. Та, правдоподібно, ефективність її і розголос в масах поневоленого народу є неспівмірно меншими ніж на Україні. Ре-

не тільки поїздка Етлі, провідника робітничої партії в Англії і буюного, а може й майбутнього прем'єра, враз з кількома однодумцями до червоного Китаю через Москву, і невикрадена радість з приводу страйки німецьких робітників, але й кампанія англійської преси проти майбутньої німецької армії — вилаяють правдиве обличчя певної частини англійського громадянства у відношенні до Німеччини. А діється воно саме напередодні важливих рішень французького парламенту в справі дозброєння Західної Німеччини, що на бік окремого поємаку та значення.

І так що кампанію започаткував англійський часопис "Дейлі Експрес", статтю "Кожна німецька армія — це небезпека", з такими підзаголовками, як "Вони є знову, будуть обережні", "Аденauer має на 190 штабових старшин більше, як Гітлер в 1936 р.", і т. п. В згаданій статті говориться, що в Німеччині йде затяжна боротьба між "зрадниками" (ті, які організували змову на Гітлера 20 липня 1944 р.) та "лоялістами" (які залишилися вірні Гітлерові) у відношенні до майбутньої німецької армії.

В цій боротьбі, пише згаданий часопис, "зрадники" перемогли. Згадується прізвисько визначних німецьких військовиків з часів минулої війни, які "сп'янілиши" від радості суверенності та нової збройної сили, будуть знову пробувати за аргументувати світові якесь чергове німецьке безглуздя. І коли хтось обурюється тим, що казав-

дався любов, заметена й припудрена ляхолітмом. А може це сон? Хто ця особа — дочка повії, чи неввинний? Чого шукає вона в подорожі по чужині: пригод, авантур, чи правдивої, великої любові, з якою родиться і вирається людина? Чому довіряє йому?

Він же ж належить до тих самих сотворів, що вкрали її вилузу. Яка різниця між ними? Поїзд зближається до цілі. Нахилившись, він шепотом збудив незнайому. Вона, піднімаючись спорожня, лийно розплющила очі і всміхнулася. Вона нагадала йому літню кітку з дитячих років.

Зібравши речі, вони залишили поїзд. Вона зупинилася на хвилину й повним грудим відхнула кілька разів сонце повітря. А потім підняла високу голову й задивлялася на велику зірку, що відірвалася своїм червоначним світлом і величчю від інших.

— Це світло? — Так! — А чому воно зависло в небі? — Це готель туристів на шпиль гори...

— Не вже?.. Але я ніяк не можу доглянути гори? — Ви, мабуть, перший раз у горах? — Так, я б хотіла там почувати сьогодні... Ви не захоплюєтесь горами? — Менше, як колись! — Менше?.. Прощайте, що я... — вона не докінчила речення і, піднявши голову, знову вдивлялася в цей граціозний краєвид, накритий ніччю. Він був могутній, таємничий та грізний...

Вона трішки повернула голову: — А це що таке? — Таке гори й готелі! — Стільки гір!... — якесь дитяче здивування випалося з її уст.

Зблизилася до нього і подала руку, наче шукаючи сохисту від цієї величчї гір. — Вам може дивно, але я боюсь чомусь цього краєвиду. — Чому? — Не знаю, так само, як тоді, коли вперше входила німецька армія в наше містечко.

— Це перше враження, завтра вони будуть здавати чимсь зовсім звичайним, як ці мужички, що колись були такою грозою для вас? — Чи ви також так пережили перший раз? — Майже подібно! — А тепер? — Люблю ці гори, але не завжди, часом ненавиджу навіть...

Пі прогнав нічний холод гір і вона почала дригати. — Мені холодно! — Він подав їй плащ і, вишвишив з дівря, вони подалися до міста, оповитого мрякою. Рене держалася цупко під руку Юрія і час від часу зоривала його обличчя. Юрій перебив мовчанку: — Я матиму знову споминок з подорожі. Часто, коли їду поїздом, це мені трапляється. Це дає мені на кілька днів уявний образ людей з різними характерами. Ви належите до окремої групи досить невинястих, чим мною характерів. Однак я не маю змоги прослідити вас до кінця. Завтра, коли пробудитеся до сну і глянете на докучливі гори, у вас з'явиться десяток рішень відіграти кожний шпиль, оглянути все зблизька, знайти те, за чим ви сюди приїхали, зробивши сотні кілометрів дороги. Не знаю, чи вам це вдасться повністю, та все ж певну приємність буде мати. Я живу недалеко від міста в бічній вулиці. Я думаю, що ви гарно влаштуєтесь в готелі чи у вилі.

Він зупинився. — Ви тут живете? — Ліпше кілька домів по протилежній стороні дороги... — Я не думаю, що ви так близько живете і я не вела сказати вам про те, про що акраза думала. — Щось сказати мені?.. — Чому ви здавалися?.. Але може ми краще перейдемо на ту сторону, щоб не перешкоджати проходу.

— Не знаю, чи ви так близько живете і я не вела сказати вам про те, про що акраза думала. — Щось сказати мені?.. — Чому ви здавалися?.. Але може ми краще перейдемо на ту сторону, щоб не перешкоджати проходу.

— Не знаю, чи ви так близько живете і я не вела сказати вам про те, про що акраза думала. — Щось сказати мені?.. — Чому ви здавалися?.. Але може ми краще перейдемо на ту сторону, щоб не перешкоджати проходу.

— Не знаю, чи ви так близько живете і я не вела сказати вам про те, про що акраза думала. — Щось сказати мені?.. — Чому ви здавалися?.. Але може ми краще перейдемо на ту сторону, щоб не перешкоджати проходу.

— Не знаю, чи ви так близько живете і я не вела сказати вам про те, про що акраза думала. — Щось сказати мені?.. — Чому ви здавалися?.. Але може ми краще перейдемо на ту сторону, щоб не перешкоджати проходу.

— Не знаю, чи ви так близько живете і я не вела сказати вам про те, про що акраза думала. — Щось сказати мені?.. — Чому ви здавалися?.. Але може ми краще перейдемо на ту сторону, щоб не перешкоджати проходу.

обрахунки московських імперіалістів дають переконливі докази того, що їхнє панування в Україні дуже серйозно загрожено. Тільки на гостро усвідомлена загроза примусила їх змінити занадто і презирство до "українців — змінників" на купити російсько-української дружби. Тільки ця загроза змусила їх "дарувати" Крим; не замовчувати, а найостаннішими лайками палюжити українські національно-визвольні сили і страшити підірваними українським наріф фантастичного примарою "американської реакції" та "шалом агресії".

Інакше кажучи, сьогодні ми є свідками запеклої боротьби за душі українського народу. Україна стала сучасним тереном запеклих боїв психологічної війни. Усвідомлення ваги цього факту мусить принести нам вірне розуміння зростаючої ваги українського чинника в міжнародній політиці, а слідом за цим — належне і гідне використання сприятливої ситуації і майже неповторних шансів на новий успіх національно-визвольної справи.

Затіснення дійових зв'язків з американськими чинниками, відповідальними за ведення психологічної війни, і активне включення наших резервів до глобальної боротьби проти комунізму є нині наказом часу. (миско)

Отже, говорять про голод в Америці, та ще й "постійний", може тільки примітивна більшовицька пропаганда до цинічного розрахову на анальфебетизм своїх нещасливих підсовєтських слухачів які не знають, що діється у широкій світі і мусять приймати за добру монету всі брехні своїх правителів. ?

З другого боку, теревенням про "голод в Америці" Кремль пробус теж виправдувати т.

данні йти на Схід, тоді, не думку знавців, буде вона знаменита. В Бонні говорять про мінімум 26 дивізій, а дехто про 30 і навіть 36. Німці вважають, що Захід за п'ять років після створення німецької армії буде такий сильний, що не брагити до уваги відступу через Німеччину. Німці певні, що наш наступ піде глибоко на територію СРСР. І тому німецька армія передбачена як офензивна, бо інакше не мало б ніякого змісту та раці творення її.

До згаданого часопису долучається і "Нос Кроулік", що відповідає на промову д-ра Аденauer, яку він виступив 7 серпня ц. р. перед всім західнонімецьким радіо-аудиторієм і в якій, займаючи становище до втечі д-ра Йона за залізану заслану, відкинув рішуче твердження Йона, що в Західній Німеччині зростає непомірно нацизм. У цій відповіді читаємо, що канцлер мав рацію, бо їх стовпи сидять в кабінетах та в демократичних партіях, причому називає прізвище міністра Шредера, Оберлендера, Крафта та Прайсера. Сам д-р Аденauer — читаємо далі — бореться безуспішно із зростаючим націоналізмом як з небезпечним явищем, чого небагато, не бачать його земляки.

Згадані та інші англійські часописи беруть, диктовані Москвою, "заяви" д-ра Йона за добру монету і містять широкі коментарі та голоси преси по той бік залізної заслану, при чому червоною ниткою в'ється думка, що причиною всієї події є неонацизм. Кампанія по всій лінії.

Німецька армія буде створена для наступу, а не для оборони. При відступі, була б вона беззастісна. Але коли німецька армія відстане, за-

в'язати, як колись! — Менше?.. Прощайте, що я... — вона не докінчила речення і, піднявши голову, знову вдивлялася в цей граціозний краєвид, накритий ніччю. Він був могутній, таємничий та грізний...

Вона трішки повернула голову: — А це що таке? — Таке гори й готелі! — Стільки гір!... — якесь дитяче здивування випалося з її уст.

Зблизилася до нього і подала руку, наче шукаючи сохисту від цієї величчї гір. — Вам може дивно, але я боюсь чомусь цього краєвиду. — Чому? — Не знаю, так само, як тоді, коли вперше входила німецька армія в наше містечко.

— Це перше враження, завтра вони будуть здавати чимсь зовсім звичайним, як ці мужички, що колись були такою грозою для вас? — Чи ви також так пережили перший раз? — Майже подібно! — А тепер? — Люблю ці гори, але не завжди, часом ненавиджу навіть...

Пі прогнав нічний холод гір і вона почала дригати. — Мені холодно! — Він подав їй плащ і, вишвишив з дівря, вони подалися до міста, оповитого мрякою. Рене держалася цупко під руку Юрія і час від часу зоривала його обличчя. Юрій перебив мовчанку: — Я матиму знову споминок з подорожі. Часто, коли їду поїздом, це мені трапляється. Це дає мені на кілька днів уявний образ людей з різними характерами. Ви належите до окремої групи досить невинястих, чим мною характерів. Однак я не маю змоги прослідити вас до кінця. Завтра, коли пробудитеся до сну і глянете на докучливі гори, у вас з'явиться десяток рішень відіграти кожний шпиль, оглянути все зблизька, знайти те, за чим ви сюди приїхали, зробивши сотні кілометрів дороги. Не знаю, чи вам це вдасться повністю, та все ж певну приємність буде мати. Я живу недалеко від міста в бічній вулиці. Я думаю, що ви гарно влаштуєтесь в готелі чи у вилі.

Він зупинився. — Ви тут живете? — Ліпше кілька домів по протилежній стороні дороги... — Я не думаю, що ви так близько живете і я не вела сказати вам про те, про що акраза думала. — Щось сказати мені?.. — Чому ви здавалися?.. Але може ми краще перейдемо на ту сторону, щоб не перешкоджати проходу.

— Не знаю, чи ви так близько живете і я не вела сказати вам про те, про що акраза думала. — Щось сказати мені?.. — Чому ви здавалися?.. Але може ми краще перейдемо на ту сторону, щоб не перешкоджати проходу.

— Не знаю, чи ви так близько живете і я не вела сказати вам про те, про що акраза думала. — Щось сказати мені?.. — Чому ви здавалися?.. Але може ми краще перейдемо на ту сторону, щоб не перешкоджати проходу.

— Не знаю, чи ви так близько живете і я не вела сказати вам про те, про що акраза думала. — Щось сказати мені?.. — Чому ви здавалися?.. Але може ми краще перейдемо на ту сторону, щоб не перешкоджати проходу.

— Не знаю, чи ви так близько живете і я не вела сказати вам про те, про що акраза думала. — Щось сказати мені?.. — Чому ви здавалися?.. Але може ми краще перейдемо на ту сторону, щоб не перешкоджати проходу.

— Не знаю, чи ви так близько живете і я не вела сказати вам про те, про що акраза думала. — Щось сказати мені?.. — Чому ви здавалися?.. Але може ми краще перейдемо на ту сторону, щоб не перешкоджати проходу.

— Не знаю, чи ви так близько живете і я не вела сказати вам про те, про що акраза думала. — Щось сказати мені?.. — Чому ви здавалися?.. Але може ми краще перейдемо на ту сторону, щоб не перешкоджати проходу.

— Не знаю, чи ви так близько живете і я не вела сказати вам про те, про що акраза думала. — Щось сказати мені?.. — Чому ви здавалися?.. Але може ми краще перейдемо на ту сторону, щоб не перешкоджати проходу.

— Не знаю, чи ви так близько живете і я не вела сказати вам про те, про що акраза думала. — Щось сказати мені?.. — Чому ви здавалися?.. Але може ми краще перейдемо на ту сторону, щоб не перешкоджати проходу.

— Не знаю, чи ви так близько живете і я не вела сказати вам про те, про що акраза думала. — Щось сказати мені?.. — Чому ви здавалися?.. Але може ми краще перейдемо на ту сторону, щоб не перешкоджати проходу.

— Не знаю, чи ви так близько живете і я не вела сказати вам про те, про що акраза думала. — Щось сказати мені?.. — Чому ви здавалися?.. Але може ми краще перейдемо на ту сторону, щоб не перешкоджати проходу.

— Не знаю, чи ви так близько живете і я не вела сказати вам про те, про що акраза думала. — Щось сказати мені?.. — Чому ви здавалися?.. Але може ми краще перейдемо на ту сторону, щоб не перешкоджати проходу.

— Не знаю, чи ви так близько живете і я не вела сказати вам про те, про що акраза думала. — Щось сказати мені?.. — Чому ви здавалися?.. Але може ми краще перейдемо на ту сторону, щоб не перешкоджати проходу.

"Постійний голод в Америці"

Який написати про голод в Америці без "лапок" — читачі газети подумали б, що це — жарг, або друкарська помилка. Бо найостріші критики американських відносин, якщо вони не належать до осіб тупих, або злобних наклепників, мусять признати, що: 1. нема ніде інше у світі таких крамниць із таким багатством харчів, як в З'єднених Державах, 2. харчі грають в бюджеті пересічного американця підляну роллю, 3. у відношенні до харчів панують в американському народі розтратність, а не ощадність — це видно по закупах, що їх роблять щоденно господині, по продуктах, що їх ті самі господині чи господарі щоденно викидають, 4. проблема прохарчування в Америці не є жадною проблемою і ця країна цілком даром або за підмарою годіше як мільйони осіб у інших країнах.

Отже, говорять про голод в Америці, та ще й "постійний", може тільки примітивна більшовицька пропаганда до цинічного розрахову на анальфебетизм своїх нещасливих підсовєтських слухачів які не знають, що діється у широкій світі і мусять приймати за добру монету всі брехні своїх правителів. ?

З другого боку, теревенням про "голод в Америці" Кремль пробус теж виправдувати т.

данні йти на Схід, тоді, не думку знавців, буде вона знаменита. В Бонні говорять про мінімум 26 дивізій, а дехто про 30 і навіть 36. Німці вважають, що Захід за п'ять років після створення німецької армії буде такий сильний, що не брагити до уваги відступу через Німеччину. Німці певні, що наш наступ піде глибоко на територію СРСР. І тому німецька армія передбачена як офензивна, бо інакше не мало б ніякого змісту та раці творення її.

До згаданого часопису долучається і "Нос Кроулік", що відповідає на промову д-ра Аденauer, яку він виступив 7 серпня ц. р. перед всім західнонімецьким радіо-аудиторієм і в якій, займаючи становище до втечі д-ра Йона за залізану заслану, відкинув рішуче твердження Йона, що в Західній Німеччині зростає непомірно нацизм. У цій відповіді читаємо, що канцлер мав рацію, бо їх стовпи сидять в кабінетах та в демократичних партіях, причому називає прізвище міністра Шредера, Оберлендера, Крафта та Прайсера. Сам д-р Аденauer — читаємо далі — бореться безуспішно із зростаючим націоналізмом як з небезпечним явищем, чого небагато, не бачать його земляки.

Згадані та інші англійські часописи беруть, диктовані Москвою, "заяви" д-ра Йона за добру монету і містять широкі коментарі та голоси преси по той бік залізної заслану, при чому червоною ниткою в'ється думка, що причиною всієї події є неонацизм. Кампанія по всій лінії.

Німецька армія буде створена для наступу, а не для оборони. При відступі, була б вона беззастісна. Але коли німецька армія відстане, за-

в'язати, як колись! — Менше?.. Прощайте, що я... — вона не докінчила речення і, піднявши голову, знову вдивлялася в цей граціозний краєвид, накритий ніччю. Він був могутній, таємничий та грізний...

Вона трішки повернула голову: — А це що таке? — Таке гори й готелі! — Стільки гір!... — якесь дитяче здивування випалося з її уст.

Зблизилася до нього і подала руку, наче шукаючи сохисту від цієї величчї гір. — Вам може дивно, але я боюсь чомусь цього краєвиду. — Чому? — Не знаю, так само, як тоді, коли вперше входила німецька армія в наше містечко.

— Це перше враження, завтра вони будуть здавати чимсь зовсім звичайним, як ці мужички, що колись були такою грозою для вас? — Чи ви також так пережили перший раз? — Майже подібно! — А тепер? — Люблю ці гори, але не завжди, часом ненавиджу навіть...

Пі прогнав нічний холод гір і вона почала дригати. — Мені холодно! — Він подав їй плащ і, вишвишив з дівря, вони подалися до міста, оповитого мрякою. Рене держалася цупко під руку Юрія і час від часу зоривала його обличчя. Юрій перебив мовчанку: — Я матиму знову споминок з подорожі. Часто, коли їду поїздом, це мені трапляється. Це дає мені на кілька днів уявний образ людей з різними характерами. Ви належите до окремої групи досить невинястих, чим мною характерів. Однак я не маю змоги прослідити вас до кінця. Завтра, коли пробудитеся до сну і глянете на докучливі гори, у вас з'явиться десяток рішень відіграти кожний шпиль, оглянути все зблизька, знайти те, за чим ви сюди приїхали, зробивши сотні кілометрів дороги. Не знаю, чи вам це вдасться повністю, та все ж певну приємність буде мати. Я живу недалеко від міста в бічній вулиці. Я думаю, що ви гарно влаштуєтесь в готелі чи у вилі.

ГУМОР В СТРЕЛЬЦЬКИХ РЯДАХ
(З приводу 40-коп. роковин УСС-уся).

Сказав недавно побратим, Калина: „Хлопці! ми вже не воюємо, ми вже пахидники!“ І справді, коли сходи́мо зі сцени, коли з приводу роковин роковин пишуть автори на згадку кол. Усуусам цікавому громадянству статті на всілякі теми, з недавнього минулого, то-не можна, „не пом'янути не одним тижнем словом“ і гумору, того невідступного товариша колишньої „Стрілецької Братії“.

А зродився він зликом 1914-1915 рр. в Карпатіах, на Бескиді при ватрі, у землянках, на стежках та в бойківських хижках. З гумором бродило братство по яєс в снігу на стежці до Гітари, Жуланого, Плавя, а часто запускарис в запілля ворога через фронтону в ліній аж під Матків, Мохнаті, Сморже, Аннаберг, Феліциталь та Вухольку.

Коли здавалося, що дорога стежі на поворот відтаті, то й тоді товариства не покидав гумор. Навіть у найповніших хвилинах хтось сказав дотеп, а це вже вистачало, щоб решта братства його доповнила. Це був природний гумор, притаманний молодим, безжурним рокам.

Серед такого оточення не могли зберегти „належної поваги“ суворості й наші стрілецькі старшини, і варто було не раз при ватрі за землянками прислухатись діалогові між отаманом Шухевичем та сотником Вітовським, яким гідно секундували молодші адешти гумору. — Чотарі Викорак та Трех. Кожну важливішу подію хтось з дальшого оточення „від штабу“ імпровізував рйом, а хор „Шер бор-любю“ під проводом Іваса Паславського підхоплював моментально, на якунебудь підкопу арію, і готова сценка під голім небом. Чергувались згодом „точні“ прозоро, які не уступали професійному „Симплиціусу-сові“ чи гумористичній сцені.

І рядове стрілецьтво пробувало своїх сил в гуморі, пишучи по бойківських хижках поштові листівки до комітетів паві у Відні, які перепісало заступали нам батьків, що остали в Галичині під окупацією москалів.

І той гумор помяднував згодом з нами даліше з Карпат „на доли“, ба пішов з нами по війні і „до цивіліа“, у висліді чого при найскрутніших ситуаціях, як воєнних так і життєвих, стосовано рецепту, що „ще так не було, аби якось не було“.

Легендарні постаті все веселого сотника Ципки увіковічили поезією Тото Долого, а вже при зустрічах по війні згадувано кошового гумориста Перчинського, якого товариші викаладачі. Коли запитали Перчинського

ВІСТІ З ПЛАСТОВОЇ ОСЕЛІ
„Чорноморський День“ в таборах.

Минулої суботи 14 ц. м. новонашкі й юнацький табори відбували традиційний чорноморський день, запланований якось усеюдиною молоддю, що Україна є також морським краєм та заохотили пластуни до водного, а тим і морського, плавання. У змаганнях у плаванні переможцями вийшли: у новачків 1. Юрій Граб, 2. Аскольд Гайвас і 3. Роман Гаврилюк. З дівчат-новачок перемогла Оксана Субтельна. В тій самій черзі вони й перемогли в скоках. Мистецтво юнацького табору здобули в плаванні: 1. Орест Субтельний, 2. Богдан Кудрик і 3. Орест Леськів, а в скоках: 1. Володимир Шмотолоха, 2. Ярослав Войчук і 3. Орест Субтельний. Було правдивою насолодою дивитись, як наша молодь вправлялася у водних спортах. Переможці одержали практичні нагороди від куреня „Чорноморці“.

Показ фізичної справності.

Після плавальних змагань в таборі новачків відбувся інтересний показ рухових гор і фізичної справності молоді обох таборів. У прийнятті обох таборів і гостей відбулися пописи в скоках, вежі, національні танки, вправи дівчат тощо. Головні заслугу в підготовці того показу має п. сен. д-р Роман Петріна, відомий хореограф і руховик, який саме пожив у юнацькому таборі, перебувши в ньому два тижні. Юнаки з жалем прощали свого дуже заслуженого інструктора.

„Водна ватра“.

„Чорноморський День“ закінчився „водною ватрою“, влаштованою в таборі новачків.

А я прошу в Україні (Горюленку, Сиктин, Коломий, Огніню, Надвірну, Делятин).

6) „Батько Чумчука“ (рів старшинськю Ідальню). О Україну „батько“ просить, а „батько“ не „бреше“, Та що ж варті України, без „офіційне-мессе“ (старш. Ідальні).

7) жиди: України, Боже Милый, (просить Ти свре, На Вікраї краще буде, чим [у „Галичі“ (Галичина).

8) поляки: „Пане Боже“, польські вару! (ми самі писемні знами, Для нас цалей України, не [просім — жондами).

9) Володимир Дедичевич (ви. през. Красового Виділу у Львові): Боже, як нам даси Україну, [я Тобі на славу, Заведу на тія землиці, „фест“ [самоуправу.

Розуміється, що дотепи відповідали тодішньому духові часу і тоді вони були актуальні. Не всі вони, на жаль, але деякі записані в журналі „Самохотник“, якого комплекти ніхто не має на скитальщині. Щось ще остало в пам'яті останків УСС-ів, але, як сказав слушно побр. Калина, вони вже „папахидники“ і коли досі тих речей ніхто не зібрав, то вже „на склоні їх літ“ не збере. А шкода!

Таборова пральня.

Відома річ, що до найбільш традиційних вмістей таборів належить смарування одностру. Таборовий воєк так стидастися чистого убрання, в яким, мовляв, ходять тільки панічки. Та все ж команди табору було забавою тієї таборової „тугоїсть“ і минулого тижня до таборової пральні пишущи одностру таборові брати. Саме сонце похвилювало освітлює блискучо чисті одностру таборів під час останньої служби Воєжі.

Праця новацького табору.

Роботячий новацький табір минулого тижня приготувався до дня водного плавання, а тепер саме закінчив переведення проб. Багато новачків буде підписувати у своїх ступнях багато прихильників заловити набаром свою новачку присягу. В недалекій чверть відбудуться підписання, а прощальна ватра табору відбудеться аж в п'ятницю вечором. Командантові новацького табору О. Грималюкові і його головному помічникові бунчук

ЗАКЛИК
ДО ВСІХ УСС

На пам'ятку вимаршу першої сотні УСС на фронт 10 вересня 1914 р. Головна Рада Братства УСС заряджує на 11 вересня 1954 для всіх своїх членів і для всіх живущих УСС Ювілейний Апель. Він має відбутись в цілому світі в тій самій хвилині так, щоби до Ювілейного Апелю всі стали одночасно і відбули його точно за поданим зразком.

ЮВІЛЕЙНИЙ АПЕЛЬ

Члени Братства УСС збираються в кімнати. Провідник Ювілейного Апелю (голова Кома, Станиці, чи Гуртка) записує спічку. Після того командус: „Позір!“ і читає:

„В цю хвилину всіоди, де діштові наказ Головної Ради Братства УСС стоять наші Товариші Зброї на „Позір!“

Перше: на пам'ятку дня вимаршу Українських Січових Стрілець на поле бою за Волю України“.

(Всі співають: „Гей у лузі червона калина...“)

Друге: на віддання пошани Товаришам, що впали в бою, згинувши по „підписках“, померли в службі українському народові“.

(Однохвилинна мовчанка).

Третє: на засвідчення, що Українські Січові Стрілці готувалися в бою і в бою служили вірній ідеї, для якої пішли в 1914 р. у біг“.

(Всі співають Національний Гімн).

Після того провідник каже: „Ювілейний Апель скінчений!“ Гасить спічку і командус: „Спочинь!“

Засвідчується, що Ювілейний Апель мусить пройти точно в тій самій формі, що подана Головною Радою Братства УСС і точно в одному і тому самому часі.

В Нью Йорку Ювілейний Апель відбудуться 11 вересня о 3 годні пополуноді.

Всі УСС і Члени Братства вирахують час відбуття Ювілейного Апелю в своїм краю, чи околиці, беручи за підставу день 11 вересня 3. годни пополуноді в Нью Йорку. Про це подбайте Коші і Станиці, а де їх нема — Гуртки, чи поодинокі УСС.

Для прикладу:

Нью Йорк: — Філадельфія — Монтреал 3 год. попол. — Лондон — Париж — Мадрид 8 год. попол. — Берлін — Відень — Рим 9 год. попол. — Аделаїда (Австралія) — 12 вересня 5.30 ранку.

Участь у Ювілейному Апелі обов'язкова. Коли хто не може прийти на збірку, нехай чи в родиноному колі, чи сам засвідчить спічку і відбуде апелі з одноквилинною мовчанкою.

Нью Йорк, 4 серпня 1954

Д-р Никсфор Грілік, голова Головної Ради Братства УСС.

Іван Поритко, заступник голови Гол. Ради Братства УСС.

Роман Купчинський, за Ювілейний Комітет.

Лев Лепкий, секретар.

З наших буднів
ПРОТЕСТАЦІЙНІ ПІКНІКИ

Вже тепер заходжу в 20-літню — під яким гаслом будемо робити пікніки в наступному році, у зв'язку з 300-літтям „воз'єднання“.

„Я вже так напружувався, а ж мене рот болить“ — і серцю, ось-ось і рознесе сказав один відомий адвокат, якого гасто запрошують на „смікера“, як представника Центральної Установи.

Не кажу, що не треба протестувати, хог і не вважаю пікніки найщасливішою формою політичної маніфестації. Та й думаю, що такі забавою нашої енергії пішло до мікрофонів, а з них — Богові у вікна. Якби цю енергію вкотре до якоїсь динамо-турбіни, то потягнула б гімалейську електроріану...

Як протестує Центральна Установа, як якесь виді, це підлітне тіло, то все в порядку, це іже право і обов'язок перед історією. Але в нас робиться з того мода, така, скажім, як пошнення сонячних окулярів. Такий собі Відділ, чи група, чи товариство „Пацифік“ гасом підтримають Центральну Установу, але трактують це як консеке ліхо, відрощення панцичів. Мовляв — до церкви то я їду, але горта нухло, го з'їм, як буду молитися.

А коли вже панщина відрощена, тоді — давай на власну руку і на власному загумку організувати великі, протестаційні, маніфестаційні, — і т. д. Тенер, мовляв, наша партія покаже москалям, по гому локоті кваші!

Але це не є така проста справа, прошу Панства! В цій протестаційній „літній-комані“ є свій глум і сенс. Призований, звичайно, маскований, але так незручно, як тільки одні українці потраплять маскуватися.

Ікер.

Вже появилася, видана Станицею УСС в Нью Йорку, в'язана стрілецьких пісень на чоловічий хор

МИХАИЛА ГАВРОНСЬКОГО

„СТРЕЛЬЦЬКИМ ШЛЯХОМ“

Ціна \$0.50.

Замовляти з одночасним надісланням грошей (не менше 2 примірників)

Dr. W. KALYNA, 302 West 13th Street, New York, N. Y.

НЕ ЗАБУДЬТЕ НАБУТИ ДЛЯ ВАШОЇ ДІТНИНІ НОВУ ПОЧАТКОВУ ЧИТАНКУ

І. Шклякня.

Ця, багато ілюстрована, книжка пристосована зокрема для навчання української грамоти дітей, що вчаться в англійських школах. Книжка в твердій оправі.

Ціна тільки \$1.40.

Замовляйте в „Свободі“:

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ.

Мово Рідна — Вуквар-Читанка — І. Коричий — \$2.00

Нова початкова читанка — І. Шклякня — \$1.40

Україна земля моїх батьків — Ю. Срий — \$1.25

Грамматика української мови — О. Панейко — \$2.00

Українська мова — В. Романчук — \$ .85

Географія України — М. Долбицький — \$1.50

IV Читанка — Матвійчука — \$ .75

Замовлення враз із надісланням слати на адресу:

„SVOBODA“

P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ОБ'ЯВА!

Повідомляю, що НОВОВІДКРИТА ДРУКАРНЯ під назвою „EAST SIDE PRESS“ 71 EAST 7th STREET, NEW YORK 3, N. Y., виконує всі друкарські роботи, книжки, журнали, газети, летючки, афіші, запрошення і т. д. Тел.: GRamercy 5-1340

Е. САРАХМАП.

1914 1954

Громадський Комітет Відзначення 40-ліття УСС, ВІДІЛІ в ФІЛАДЕЛФІ

повідомляє, що

У СУБОТУ, 4-го ВЕРЕСНЯ ц. р., год. 8 вечора у концертній залі „МУЗ-ГОЛ“ при 1314 Н. Брод вул., відбудеться

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ

У 40-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРЕЛЬЦІВ

На Академії будуть прийняті почесні гості — живучі в ЗДА кол. УСС-ів.

У мистецькій програмі виступлять: Хор „Кобзар“ під орудою відомого композитора д-ра АНТОНА РҮДНИЦЬКОГО, арт. мистці п.п. ДАРІЯ КАРАНОВИЧ, МИХАИЛ МІНСЬКИЙ. — Сантучу промову виголошить кол. УСС. ред. МИХАИЛО ОСТРОВЕРХА.

Везосередню по академії у танковій залі весела ЗМАСТІ-БАЛІ, музика В. БОСОГО. — Вступ на Академію \$1.00, балі \$2.00

Треба сподіватись, що у цій торжественній відзначенні славних роковин не бракне аві одного свідомого українця-ки нашої громади та околиці.

Відома річ, що до найбільш традиційних вмістей таборів належить смарування одностру. Таборовий воєк так стидастися чистого убрання, в яким, мовляв, ходять тільки панічки. Та все ж команди табору було забавою тієї таборової „тугоїсть“ і минулого тижня до таборової пральні пишущи одностру таборові брати. Саме сонце похвилювало освітлює блискучо чисті одностру таборів під час останньої служби Воєжі.

Праця новацького табору.

Роботячий новацький табір минулого тижня приготувався до дня водного плавання, а тепер саме закінчив переведення проб. Багато новачків буде підписувати у своїх ступнях багато прихильників заловити набаром свою новачку присягу. В недалекій чверть відбудуться підписання, а прощальна ватра табору відбудеться аж в п'ятницю вечором. Командантові новацького табору О. Грималюкові і його головному помічникові бунчук

Цей ФЕСТИН буде найбільшою товариською імпрезою в цьому році. Численні Відділи вже заповнили свою участь. Закликається усі інші відділи УНСОУ, зокрема із стейтів: Нью Йорк, Нью Джерзі, Пенсильнія, Делавар, Коннектикат, Ровд Айленд, як теж із віддалених стейтів зорганізувати на цей день спеціальні прогулянки.

Усі очі до поїздки на СОЮЗІВКУ на цей ФЕСТИН, члени і не-члени УНС, повинні зголошуватись у секретарів місцевих відділів УНС, які подбать про відповідний транспорт. У програмі Фестину, крім товариської зустрічі та поїздки на СОЮЗІВЦІ, багата і різноманітна мистецько-розвагова імпреза та багато всіляких несподіванок. Чудові приміщення, прекрасні красиди, великі простори, спортивні майданчики, купальний басейн та інші вигоди на СОЮЗІВЦІ дадуть кожному можливість провести найпримісніше час на дозвіллі, відпочинку, забавах та культурних розвагах, а славна вже кухня на Союзізіці дасть кожному можливість заспокої апетит і спрагу.

ПЛЯНУЙТЕ ВЖЕ СЬОГОДНІ ПОЇЗДКУ НА СОЮЗІВКУ В НЕДІЛЮ, 12-го ВЕРЕСНЯ

МОЖНА ПРИЇЇДАТИ ВЖЕ В СУБОТУ, 11-го ВЕРЕСНЯ, АЛЕ ТІЛЬКИ ЗА ПОПЕРЕДНІМ ЗАМОВЛЕННЯМ ПІДЛІТУ

Увага! Члени Українського Народного Союзу! Увага!

В НЕДІЛЮ, 12-го ВЕРЕСНЯ 1954, на СОЮЗІВЦІ, ВАКАЦІЙНО-ВІДПОЧИНКОВІЙ ОСЕЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ БІЛЯ КЕРГОНКСОН, У СТЕЙТІ НЬЮ ЙОРК, відбудеться

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ

СОЮЗОВИЙ ФЕСТИН

що його влаштовує Комітет Відділів УНС метрополії Нью Йорку і Нью Джерзі.

ПЛЯНУЙТЕ ВЖЕ СЬОГОДНІ ПОЇЗДКУ НА СОЮЗІВКУ В НЕДІЛЮ, 12-го ВЕРЕСНЯ

МОЖНА ПРИЇЇДАТИ ВЖЕ В СУБОТУ, 11-го ВЕРЕСНЯ, АЛЕ ТІЛЬКИ ЗА ПОПЕРЕДНІМ ЗАМОВЛЕННЯМ ПІДЛІТУ

